SPRAWOZDANIE

z czynności Towarzystwa lekarskiego krakowskiego w roku 1898.

I.

Sprawozdanie z czynności Towarzystwa lekarskiego krakowskiego w roku 1898

przez

Sekretarza stałego Doc. Dra **F. Sroczyńskiego.**

Towarzystwo nasze w ciągu r. 1898 doznało zmian następujących w swym składzie liczebnym: Przez śmierć nieodżałowanej pamięci prof. Obalińskiego ubył jeden członek honorowy, z grona członków czynnych ubyło 15 przez wyjazd, 2 przez śmierć, przybyło natomiast nowych członków czynnych 7, wśród członków korespondentów ubyło 3 przez śmierć, 1 zaliczony w poczet członków czynnych, przybył 1. W rezultacie zatem w dniu ostatnim grudnia 1898 r. liczyło Towarzystwo nasze: Członków honorowych 15, czynnych 116, korespondentów 53, razem 184 członków.

Posiedzeń odbyło Towarzystwo ogółem 20: w tej liczbie 16 posiedzeń naukowych, 2 administracyjne i 2 nadzwyczajne. Przedmiotem posiedzeń naukowych były następujące wykłady i demonstracye:

26—I. Ś. p. kol. prof. Obaliński przedstawił nową modyfikacyę przyrządu Bottiniego do galwano kaustycznego leczenia przerostu gruczołu krokowego. Kol. prof. Mars podał uwagi swoje nad zapobieganiem gorączki połogowej w zakładach położniczych.

9—II. Kol. Kędzior przedstawił 3 przypadki z kliniki radcy dworu prof. Dra Korczyńskiego, a mianowicie: 1) chorą leczoną nową tuberkuliną (T. R.) z powodu gruźlicy płuc, 2) chorą z »atrophia musc. progess. spinal.«, 3) chorego ze »sclerosis cerebr.-spin. dissem. post traumat.« z objawami opuszkowymi. Kol. Krokiewicz demonstrował zmodyfikowaną próbę Ehrlicha na barwiki żółciowe w moczu.

23—II. Kol. Krzyształowicz przedstawił 3 przypadki liszaja żrącego na twarzy, leczonego przez wycięcie ognisk schorzałych z następową transplantacyą przyskórka wedle Tierscha. Kol. prof. Bujwid mówił o wytwarzaniu surowicy przeciwtężcowej w celach leczniczych.

9—III. Kol. prof. Zarewicz przedstawił chorego z pierwotnym wrzodem gruźliczym na języku i w kąciku ust, Kol. Nowak Julian wygłosił rzecz »o jadach wężów i skorpionów«.

23—III. Kol. Lewkowicz przedstawił przypadek bąblowca (Echinococcus) nerki, rozpoznany przed operacyą. Kol. W. Krokiewicz przedstawił przypadek syryngo-myelii, poczem podał w zarysie stan wiedzy dotychczasowej o tem cierpieniu.

6—IV. Kol. prof. Reiss przedstawił przypadek t. zw. »Keratosis follicularis«. Kol. Lewkowicz zdał sprawę z przebiegu operacyi bąblowca nerki, dokonanej pomyślnie przez Doc. Dra Bossowskiego w oddziale chir. szp. św. Ludwika. Kol. Nowak J. okazał preparat żołądka i dwunastnicy, gdzie niebywałej wielkości konglomerat kamyków w przewodzie żółciowym wspólnym stanowił przyczynę niedrożności odźwiernika.

20—IV. Kol. Jul. Nowak przedstawił świeży preparat pękniętego tętniaka tętnicy głównej, do czego kol. Górski jako ordynaryusz chorej dołączył wyjaśniające szczegóły kliniczne. Kol. prof. Browicz mówił o mięsieniu wewnętrznem błony śluzowej jamy nosowej i nosowo gardłowej.

4—V. Kol. prof. Wachholz wyłożył rzecz o »formalnych przewinieniach lekarskich«. Kol. Dr Starzewski jako gość z Tarnowa, wygłosił odczyt o »zapobieganiu gorączce połogowej zapomocą surowicy przeciwpaciorkowcowej Marmorka«.

18—V. Ś. p. prof. Obaliński przedstawił: 1) chorego, u którego z powodu nieuleczalnego nerwobólu wyłuszczył zwój Gassera sposobem Krausego, 2) okazał nerkę gruźliczą, wydobytą operacyjnie, 2) kamyki nerkowe wydobyte przez nefrotomię w przypadku kolki nerkowej.

1—VI. Kol. Lewkowicz przedstawił 2 chorych z kliniki prof. Jakubowskiego a mianowicie: 1) chłopca z wrzekomym przerostem mięśni, 2) chorego z wrodzoną komunikacyą obu komór sercowych. Kol. prof. Browicz podał rezultaty swych badań nad krystalizacyą w komórkach wątrobowych, tudzież nad powstawaniem melaninu w nowotworach barwikowych, poczem kol. Bądzyński omówił rzecz ze stanowiska chemicznego.

15—VI. Kol. Rutkowski przedstawił chorego, u którego z powodu »ectopia vesicae« wykonał transplantacyę ze ściany jelita. Kol. Łepkowski przedstawił obturator, którym pokrył ze skutkiem znaczny ubytek podniebienia powstały po ranie postrzałowej.

5—X. Kol. Mars w pożegnalnym odczycie omówił rzecz »o nadmiernej ruchomości macicy«.

19—X. Kol. Bossowski przedstawił 2 chorych operowanych przez siebie w oddziele chirurgicznym szpitala św. Ludwika, a mianowicie: 1) dziecko po laparotomii z powodu

niedrożności chronicznej jelita na tle skrętu wywołanego nieprawidłowem wydłużeniem zgięcia esowatego jelita grubego, 2) chorego, u którego rozległy ubytek po sekwestrotomii pokrył przez naciągnięcie ze sąsiedztwa skóry którą ustalił, przy pomocy gwoździ, 3) okaz torbiela wielokomorowego, wydobyty z kreski 3-letniego chłopca. Kol. Trzebicky okazał przyrządy francuskie służące do rozpylania »anestylu« przy znieczulaniu miejscowem. Kol. Nartowski mówił o »morfologii i biologii komórki nerwowej.

9—XI. Kol. Kaczkowski przedstawił rentgenogramy uzyskane na różnych chorych kliniki chirurg. Uniw. Jagiell. przy pomocy nowego przyrządu rentgenowskiego firmy Reiniger etc. podnosząc znaczenie rentgenografii dla dyagnostyki i terapii chirurgicznej.

23—XI. Kol. Rutkowski omówił doświadczenia swoje nad niedrożnością jelit i ich operacyjnem leczeniu na podstawie 156 przypadków.

7—XII. Pan Wróblewski jako gość przedstawił rzecz o »mleku niewieściem i krowiem w świetle najnowszych badań«.

Ogółem zatem mieliśmy na 16 posiedzeniach naukowych 38 odczytów łącznie z demonstracyami, liczbę, którą wobec utraty kilku celniejszych sił naukowych Towarzystwa w ciągu ostatnich 2 lat zawsze jeszcze można nazwać pokaźną. Ożywione dyskusye w wielu razach, że wymienię tylko kwestyę stosunku gruźlicy do wilka (lupus), przyczyniły się do wzajemnej, a tak pożądanej wymiany zdań między pracownikami na polu klinicznem i ściśle teoretycznem.

Z dwóch posiedzeń nadzwyczajnych jedno poświęconem było zorganizowaniu służby dyżurów nocnych, która pod kierunkiem b. prezesa kol. Surzyckiego, ma się zawiązać w odrębną od Tow. lek. instytucyę, drugie miało na celu przedsięwzięcie znanych kroków wobec zakazu uczestnictwa lekarzy naszego kraju w niedoszłym zjeździe poznańskim.

Celem zorganizowania komitetu gospodarczego na zjazd lekarzy i przyrodników polskich w Krakowie w r. 1900 wybrało Towarzystwo nasze po porozumieniu się z Towarzystwem im. Kopernika na przewodniczących profesorów Dra Kazimierza Kostaneckiego i Witkowskiego. Delegatami zaś Tow. lek. krakowskiego do komitetu polskiego na zjazd międzynarodowy lekarski w Paryżu 1900 r. wybrało Towarzystwo: Prof. Kostaneckiego, Wicherkiewicza i kol. Dra Kwaśnickiego. Do komitetu prac konkursowych z fundacyi b. p. Dra Jonatana Warschauera, zarządzanej przez Akademię Umiejętności w Krakowie zaprosiło Towarzystwo na swego delegata prezesa prof. Jakubowskiego.

W sprawie projektu etyki lekarskiej uchwalonej przez Tow. lek. krak. z końcem r. 1897 wymienić należy, że na pismo komitetu Tow. lek. krak. wystosowane do Izby lek. krak. z zapytaniem, czyby nie chciała etyki tej uznać za urzędownie obowiązującą, nadeszła odpowiedź odmowna. — Umotywowany wniosek kol. prof. Bujwida w sprawie naglącej potrzeby utworzenia osobnego miejskiego szpitala dla chorych zakaźnych, w osobnym memoryale przedłożono radzie miejskiej krak. do rozpatrzenia.

Z innych ważniejszych uchwał wymienić należy postanowienie uczczenia zasłużonej pamięci czł. hon. prof. Obalińskiego w porozumieniu z członkami Wydz. Lek. Uniw. Jag. trwałym pomnikiem w kościele św. Anny, w którym to celu wybrano z łona Tow. naszego komitet ściślejszy, złożony z prof. Trzebickiego i Dra Rutkowskiego.

Z przebiegu czynności należących do kompetencyi szczególnych komisyj Tow. lek. zdadzą sprawę poszczególni przewodniczący a względnie ich zastępcy. Kończąc to zdanie sprawy ogólne nie w sposób mi zamknąć je inaczej jak słowami podziękowania za sprężyste i dzielne kierownictwo sprawami Towarzystwa naszego ze strony ustępującego prezesa prof. Jakubowskiego nie tylko na polu szerszej działalności, ale i przy żmudnem urzędowaniu biurowem, co raz trudniejszem u nas z powodu wzrastającego zakresu spraw a braku własnego lokalu.

II.

Bilans Towarzystwa lekarskiego krak. za rok 1898

przez

podskarbiego Dra **Jana Gwiazdomorskiego.**

I. Zestawienie przychodu.

	Złr.	ct.	Złr.	ct.
1. Saldo z r. 1897			2604	27
2. Wkładki wstępne	95	—		
3. » kwartalne z r. 1894	12	—		
4. » » » 1895	12	—		
5. » » » 1896	20	—		
6. » » » 1897	140	—		
7. » » » 1898	1104	—		
8. $^0/_0$ złożonych na książeczkach kasy oszczędności funduszów	111	01	1494	01
9. Zaległe wkładki wstępne i kwartalne			417	50
Razem			4515	78

II. Zestawienie rozchodu.

	Złr.	ct.
1. Do kasy wdów i sierót i do funduszu żelaznego	295	50
2. Prenumerata »Przeglądu lekarskiego«	864	50
3. Biblioteka Tow. lek.	35	48
4. Komisya sprawozdawcza do Virchowa	100	—
5. » przemysłowa (z 2 lat)	20	32
6. Wydatki prezesów (z 2 lat)	46	—
7. » sekretarza stałego (druki i portorya)	83	53
8. » podskarbiego	6	—
9. Podatek ekwiwalentowy	6	52
10. Pensya kursora i $3^0/_0$ od zebranych wkładek	101	71
11. Obsługa sali posiedzeń	12	—
12. Wieńce	45	—
13. Zaległe wkładki wstępne i kwartalne	417	50
Razem	2034	06

III. Zestawienie.

	Złr.	ct.
Przychód	4515	78
Rozchód	2034	06
	2481	72

IV. Obrót kasowy.

	Złr.	ct.
Przychód	1494	01
Rozchód	1616	56
Niedobór	122	55

V.

Majątek Tow. lek. krak. składał się z dwóch listów hipotecznych z $10^0/_0$ premią po 100 złr. Gotówkę za wylosowany jeden z tych listów złożono na książeczkę powiatowej kasy oszczędności.

VI. Fundusz biblioteczny

	Złr.	ct.
Saldo z r. 1897	276	59
$^0/_0$ za rok 1898	11	14
Saldo	287	73

III.

Sprawozdanie bibliotekarza za rok 1898

przez

Doc. Dra Stanisława Ciechanowskiego.

Ponieważ zajmowaną przez bibliotekę Tow. lek. salę w »Collegium medicum« obrócono w połowie r. 1898 na prosektoryum sądowolekarskie, przeto biblioteka utraciła nader dogodne pomieszczenie dotychczasowe i tylko uprzejmość kol. Prof. Dr Browicza, który ofiarował dla biblioteki jedną z ubikacyi swego zakładu, wybawiła nas na czas jakiś z kłopotu o nowy lokal. Kol. Prof. Browiczowi należy się szczera wdzięczność od wszystkich korzystających z biblioteki i od tych, którym należy na tem, aby z trudem do ładu doprowadzony, choć skromny, księgozbiór ponownie nie poszedł w rozsypkę.

Wzrost biblioteki w r. 1898 był wogóle nieco mniejszy, niż w poprzednim, jednakże dział czasopism wykazuje w porównaniu z r. 1897 rozwój stosunkowo znaczniejszy, do czego przyczyniło się głównie uzupełnienie niekompletnych roczników. W tym kierunku zasługa leży głównie po stronie życzliwych bibliotece Redakcyi kilku czasopism i kilkunastu kolegów, którzy przychylili się do próśb bibliotekarza i zasilili bibliotekę luźnymi poszytami, potrzebnymi do uzupełnienia.

Z braku odpowiednich funduszów trzeba było w staraniach o uzupełnienie obchodzić się samymi tylko darami dobrowolnymi. I w tym roku z ubolewaniem należy zapisać smutne spostrzeżenie, że *samiż członkowie Tow. lek. krak. zobowiązani jego ustawą do składania prac swych bibliotece, prawie zupełnie obowiązku tego nie dopełniają*. Wyjątków od tego zaniedbania, które stało się niestety zwyczajem, jest zaledwo kilka, a jeśli Biblioteka Tow. lek. krak. otrzymuje prace jego członków, to tylko dzięki koleżeńskiej uprzejmości Redakcyi »Przeglądu lekarskiego«, która wszystkie otrzymane dzieła, broszury i czasopisma bibliotece przekazuje. To też szczere podziękowanie należy się przedewszystkiem tej Redakcyi, a zwłaszcza jej kierownikowi, kol. Drowi Kwaśnickiemu; dzięki jego też głównie poparciu Redakcya tem wydatniej przyszła w pomoc bibliotece, że wszystkie ofiarowane czasopisma złożyła już własnym kosztem oprawione.

Hojności szanownych Redakcyj »Pamiętnika Towarzystwa lekarskiego warszawskiego«, »Przeglądu chirurgicznego«, »Kroniki lekarskiej« i »Zdrowia« zawdzięcza biblioteka uzupełnienie wszystkich braków w rocznikach tych czasopism tak, że obecnie rozporządzamy całkowitym ich zbiorem. W znacznym stopniu uzupełniły się także roczniki »Gazety lekarskiej«, w pewnej mierze zaś roczniki »Medycyny«, »Časopisu lekarů českých« i »Wiestnika psichiatrii i newropatołogii« dzięki darom Szanownych Redakcyi tych wydawnictw. Wspomnieć wreszcie należy z uznaniem o uprzejmości wielu wydawców pism zagranicznych, którzy za staraniem bibliotekarza a łaskawem pośrednictwem Administracyi »Przeglądu lekarskiego« nadesłali po kilka poszytów, brakujących w rocznikach z 1897 r. Na 21 wydawnictw 5 tylko nie raczyło wiele odpowiedzieć, między nimi 3 niemieckie, mimo, że otrzymują na wymianę »Przegląd lekarski«: Kilka dawniejszych roczników nakoniec powiodło się uzupełnić dzięki uprzejmości i dobrym chęciom Szanownego Zarządu Biblioteki Uczniów Wydz. lek. U. J., który zgodził się na odpowiednią zamianę.

Znaczniejsze dary złożyli oprócz tego w ciągu r. 1898: Dr Jasiński z Shenandoah w Ameryce północnej, Dr filoz. Zygmunt Jaworski, Doc. Dr Kryński, Dr Lange, Dr Rutkowski, Dr Surzycki, Dr Uchacz z Makowa, (za łaskawem pośrednictwem Prof. Dr Łazarskiego; kilkadziesiąt zupełnych roczników czasopism), p. Wróblewski z Wilna, radca prof. Dr Wicherkiewicz, Towarzystwo ginekologiczne krakowskie (za łaskawem staraniem Dra Dobrowolskiego kilkadziesiąt roczników czasopism) i bibliotekarz. Za pośrednictwem zaś Prezydyum Towarzystwa nadesłali swe wydawnictwa lub prace: Świetna Akademia Umiejętności w Krakowie, radca dworu prof. Dr Korczyński, Dr Grundzach, Dr Kramsztyk i Dr Noiszewski z Warszawy oraz Wysoki Wydział krajowy.

Wszystkim tym ofiarodawcom, oraz tym kolegom którzy dary wyjednać raczyli, składam w imieniu Komitetu Towarzystwa uprzejme i najgorętsze podziękowanie.

Wszystkie dzieła i czasopisma zaopatrzono w r. z. w odpowiednie napisy i numery; katalog kartkowy w miarę przybytków uzupełniono. Ponieważ czynności biblioteczne wymagają wraz większej pracy, przeto bibliotekarz odwołał się do uczynności koleżeńskiej o pomoc, którą mu też na przyszłość przyrzec raczyli z wielką gotowością kol. Dr Grażyński i Dr Gwiazdomorski i przy spisywaniu przybytków bibliotecznych ofiarował w r. z. swą pomoc bezinteresownie kand. med. p. Zmigród; za to składam im szczere podziękowanie.

Stan biblioteki.

A. W inwentarzu dzieł i rozpraw:

Z końcem r. 1897:	numerów 1730,	dzieł 247	w 389 tomach,	rozpraw 1449,	publikacyj balneol. 383
Przyrost w r. 1898:	» 394,	» 14	» 23 »	» 330,	» » 13
Z końcem r. 1898:	» 2124,	» 261	» 412 »	» 1779,	» » 396

B. W inwentarzu czasopism:

Z końcem r. 1897:	numerów 125,	czasopism 83	w 477 tomach,	wydawn. peryod. 42	w 164 poszytach
Przyrost w r. 1898:					
a) nowych	» 38,	» 26	» 45 »	» » 12	» 19 »
b) w starych numerach inwentarza		» —	» 91 »	» » —	» 20 »
Z końcem r. 1898:	» 163,	» 109	» 613 »	» » 54	» 203 »

C. W księdze braków:

Z końcem r. 1897:	numerów 52,	dzieł 12 tomów;	40 czasopism	w 266 tomach
Ubytek w r. 1898:	» 5,	» —	» 5	» » 59 »
Z końcem r. 1898:	» 47,	» 12	» 35	» » 207 »

Zestawienie:

Wogóle zatem liczyła biblioteka z doliczeniem braków:

Z końcem r. 1897:	numerów 1855,	tomów i poszytów 3140
» » 1898:	» 2287,	» » 3622
Przyrost w r. 1898:	» 442,	» » 482

W ciągu roku korzystało z biblioteki 27 wypożyczających.

Rachunki biblioteki:

Dochody:

	Złr.	ct.
1. Zasiłek z Tow. lek. krak. na pokrycie rachunku introligatora	30	55
2. Zasiłek z Tow. lek. na koszta pocztowe	4	93
3. Ze sprzedaży dubletów	1	—
4. Pozostałość w gotówce z roku 1897	8	60
	45	08

Wydatki:

	Złr.	ct.
1. Oprawa 64 tomów i 10 pudeł na broszury	30	55
2. Koszta przesyłki dary ś. p. Dra Daniłły	6	50
3. Koszta przesyłki i przenoszenia innych darów, oraz koszta korespondencyi bibliotycznej	8	03
	45	08

IV.

Skład komisyi Redakcyjnej „Przeglądu lekarskiego“.

Przewodniczący komisyi i Redaktor główny: Dr. August Kwaśnicki.

W skład komisyi wchodzili kol.: Mars, Obaliński, Ponikło, Raczyński jako członkowie, wybrani przez Towarzystwo lekarskie; kol. Browicz i Pareński jako delegaci Towarzystwa lekarzy galicyjskich, kol. Gwiazdomorski jako podskarbi, kol. Sroczyński jako sekretarz stały Tow. lek. krak. i koll. Bujwid, Ciechanowski, Kośmiński, Kryński, Surzycki jako członkowie dobrani.

Sekretarz komisyi: kol. Ciechanowski.

Podskarbi: kol. Raczyński.

V.

Sprawozdanie z czynności komisyi przemysłowo-lekarskiej Towarzystwa lekarskiego krak. za rok 1898

przez

Sekretarza Dra **Michała Śliwińskiego.**

Dwanaście lat istnienia skończyła z rokiem ubiegłym komisya przemysłowo-lekarska a ośm lat od chwili wcielenia do niej dawnej komisyi balneologicznej. W roku ubiegłym straciła komisya dwóch swoich bardzo pilnych pracowników przez śmierć, a to śp. Prof. Dra Alfreda Obalińskiego i Prof. Dra Andrzeja Walentowicza, przez wyjazd zaś z Krakowa Prof. Dra Rydygiera i Prof. Adametza. W pracach komisyi brali więc w roku ubiegłym udział jako członkowie stali: Prof. Dr Korczyński jako przewodniczący, Dr Śliwiński jako sekretarz, Profesorowie Dr Łazarski, Dr Ponikło, Doktorowie Sciborowski, Skórczewski, Surzycki i Kopf oraz jako członkowie nadzwyczajni Profesorowie Bandrowski, Bujwid, Jaworski, Olszewski, Steingraber, Dr Ludomił Korczyński i Doktorowie Buszek, Murdzieński, Piątkowski, jakoteż Mag. farm. Sobierajski. W miejsce śp. Prof. Obalińskiego i Prof. Rydygiera przybrała komisya na członków stałych Prof. Bujwida i Prof. Jaworskiego, w miejsce zaś śp. Prof. Walentowicza zaprosiła na członka nadzwyczajnego Dra Ignacego Lembergera asystenta przy katedrze farmakologii Uniw. Jagiell.

Przewodniczący z sekretarzem prowadzili nieustające biuro komisyi, załatwiając wszelkie bieżące sprawy, jakie wynikają z ciągłego stykania się z publicznością, mającą interesa pośrednio przez komisyę przemysłowo-lekarską z Towarzystwem lekarskiem krakowskiem. Posiedzeń odbyła komisya przemysłowo-lekarska pięć, z których protokóły były w »Przeglądzie lekarskim« drukowane a w odbitkach członkom komisyi i redakcyom czasopism aptekarskich rozsyłane.

A. Przetwory hygieniczne dyetetyczne i farmaceutyczne:

Przed dwoma laty rozpoczętą akcyę zachęcania do uprawy roślin lekarskich prowadziła komisya przemysłowo-lekarska w roku ubiegłym w dalszym ciągu i zdobyła dla produkcyi krajowej uprawę kminu lekarskiego, gdy jej sie udało na podstawie próbnej uprawy tegoż przez administracyą dóbr Krzeszowickich podjętą, udowodnić, że produkt ten gospodarstwa rolnego, nawet na większą skalę w kraju naszym otrzymywany, większe przyniesie dochody jak ogrodowiny a cóż dopiero zboża. Wobec rezultatu przeszłorocznego osiągniętego z uprawy kopru lekarskiego, co przeszłorocznem sprawozdaniu uwidoczniono obszernie, i tegorocznego rezultatu z kminem, nie wątpi komisya przemysłowo-lekarska że gospodarze rolni wezmą się do uprawy tych roślin i stworzą sobie nowe źródło dochodów. Dla spopularyzowania sprawy zamierza komisya na drodze osobnej publikacyi rezultatami prób czynionych z szerokiem kołem rolników się podzielić.

Kwestya zaopatrywania miast w zdrowe niefałszowane mleko i w ubiegłym roku zajmowała uwagę komisyi. Tym razem stanęła na porządku dziennym sprawa ogólniejszej doniosłości, tj. zabezpieczenia od rozszerzania się gruźlicy za pośrednictwem mleka i mięsa krów dotkniętych perlicą. — Aby ślad tej akcyi pozostał, pozwolę sobie w krótkości streścić przebieg tej sprawy a mianowicie: Dnia 27 października 1897 r. uchwaliło Towarzystwo lekarskie krakowskie następujący wniosek »Z uwagi na znaczne rozszerzenie się gruźliczy w oborach, z których mleko dostaje się do użytku ludności, przekazuje się komisyi przemysłowo-lekarskiej obmyślanie środków dążących do skutecznego przeciwdziałania szerzeniu się gruźlicy za pośrednictwem mleka«. Komisya poleciła sprawę tej osobnej ad hoc wybranej podkomisyi, wynikiem zaś obrad tejże był naukowy referat Prof. Dra Bujwida, z którego to referatu ostatecznie wynikło, że jedynym środkiem stanowczo zaradczym jest przymusowe, ustawą nakazane szczepienie krów, dla przekonania się, które okażą się dotkniętemi gruźlicą. Memeryał obszerny, wypracowany przez Prof. Dra Bujwida na podstawie tego referatu noszący napis »W sprawie zapobiegania rozszerzaniu się gruźlicy w ogóle a wszczególności za pośrednictwem mleka i mięsa zwierząt gruźliczych« został przedstawiony Towarzystwu lekarskiemu krakowskiemu, Krajowej Radzie Zdrowia, Wydziałowi krajowemu i Towarzystwu Rolniczemu, a równocześnie zgłoszony osobiście przez referenta na posiedzeniu przybocznej rady zdrowia przy c. k. Ministerstwie spraw wewnętrznych w dniu 15 Czerwca 1898 r. gdzie też po dłuższej dyskusyi uchwalony został w tem brzmieniu, jak go na posiedzeniu Towarzystwa lekarskiego krakowskiego referent przedstawił i w Przeglądzie Lekarskim ogłosił.

W sprawie Wystawy przyrodniczo-lekarskiej jaka się miała odbyć w czasie 8-go zjazdu lekarskiego w Poznaniu wzięła komisya udział zachęcając osobnymi listami tych wszystkich producentów i fabrykantów do wzięcia w wystawie tej udziału, których wyroby i przetwory przez Towarzystwo lekarskie krakowskie dotychczas polecone zostały.

Przeprowadzone kontrolne badania bez wiedzy producentów wyrobów dawniej przez Towarzystwo lekarskie krakowskie poleconych, wydały rezultaty dodatnie we wszystkich prawie przypadkach, małe zaś usterki natychmiast poprawione zostały. Fabryce opatrunków chirurgicznych M. L. Dobrowolskiego udzielono także wskazówek ulepszenia produkcyi, a to na podstawie kilkurazowych oględzin na miejscu dokonanych.

Po przejściu zakładu kefirowego na własność Pani Gros-

sowej poddano tak gotowy kefir, jakoteż sposób fabrykacyi ponownemu zbadaniu. Skoro z dochodzeń przeprowadzonych przez Prof. Dra Bujwida okazało się, że przetwór jest dobry pozostawiono go na liście przetworów przez Towarzystwo lekarskie krakowskie poleconych.

Ze spraw rozpoczętych ale jeszcze nieukończonych wymienić należy:

1) Zwołanie ankiety celem rozszerzenia zakresu popierania krajowego przemysłu środków leczniczych i dyetetycznych.

2) Zbadanie sztucznego krystalicznego lodu.

3) Rozpowszechnienie wyrobu miodów pitnych.

4) Zaopiekowanie się wyrobem krajowych suszonych owoców i jarzyn.

5) Zachęcenie do wyrobu wina borówkowego.

6) Ocenienie wyskoku bezwodnego w kraju wyrabianego.

B. Sprawy balneologiczne.

Moralnej pomocy i wskazówek udzieliła dwukrotnie komisya przemysłowo-lekarska czasopismu »Zdrojowiska« i żywi też nie płonną nadzieję, że pismo to już w roku przyszłym skorzysta z rad mu udzielonych a wtedy odda tem większe usługi zdrojom krajowym z jednej a publiczności i lekarzom z drugiej strony.

Uchwalono zwołać w najbliższym czasie ankietę złożoną z właścicieli zdrojów i lekarzy zdrojowych, któraby wzięła pod rozwagę cały szereg spraw zmierzających do ulepszeń i rozwoju krajowych zdrojowisk i uzdrowisk.

Właścicielowi źródła siarczanego w Podgórzu pod Krakowem wydano świadectwo, że woda jego jest wodą mineralną a to celem uzyskania okręgu ochronnego w myśl obowiązującej ustawy górniczej.

Właścicielowi zdrojów w Krościenku udzielono odpowiednich wskazówek co do zabezpieczenia zdrojów i co do sposobu napełnienia wody zdrojowej do flaszek.

Po wysłuchaniu i przedyskutowaniu referatu Prof. Dra Ponikły i Prof. Dra Jordana uznano miejscowość Nowe Zakopane, Czarnolesie jako nadającą się do założenia osady klimatycznej i tę opinią Towarzystwu lekarskiemu przedłożono.

VI.

Sprawozdanie komisyi referującej do roczników Virchowa za rok 1898

przez

Prof. Dra R. Trzebickiego.

Komisya przejrzała 370 prac polskich oryginalnych publikowanych w bieżącym roku i wygotowała z nich 275 referatów.

Sprawozdanie kasowe:

		Złr.	ct.
Dochód:	Zapomoga Tow. lek.	100	
	Honorarya od Hirschwalda	40	42
	Razem	140	42

		Złr.	ct.
Rozchód:	Prenumerata czasopism	27	54
	Przepisanie referatów	35	
	Wydatki kancelaryjne	15	90
	Oprawa rocznika Virchowa	1	
	Honorarya	61	08
	Razem	140	42

VII.

Sprawozdanie komisyi dla wydawnictwa słownika lekarskiego polskiego

przez

Prof. Dra Tad. Browicza.

Przewodniczący: prof. Dr Browicz.

Członkowie komisyi: prof. N. Cybulski, St. Domański Ciechanowski i Kryński Leon.

Komisya odbywała posiedzenia 2 razy na tydzień z wyjątkiem miesięcy wakacyjnych, przerobiła cały materyał dostarczony przez Towarzystwo lekarskie warszawskie i Wydział lek. tow. przyj. nauk w Poznaniu jakoteż słowa liter a, b, c.

VIII.

Komisya Budowy domu Towarzystwa lekarskiego.

Przewodniczący: prof. Dr Mars Antoni.

Członkowie: Dr Bielański August, Jakubowski Maciej, Lustgarten Ludwik, Wiszniewski Ludwik, Zarewicz Aleksander.

Komisya odbyła jedno posiedzenie d. 29 kwietnia, zajmując się zredagowaniem podania do Rady miasta Krakowa o odstąpienie Towarzystwu lekarskiemu pod budowę domu parceli przy wale kolejowym na narożniku ulicy Kopernika i Radziwiłowskiej będącej własnością gminy.

IX.

Skład Towarzystwa lekarskiego krakowskiego

w dniu 31 grudnia 1898 r.

Prezes:	Prof. Dr Jakubowski Maciej.
Wiceprezes:	Dr Bielański Gustaw.
Sekretarz doroczny:	Doc. Dr Sroczyński Franciszek.
Podskarbi:	Dr Gwiazdomorski Jan.
Bibliotekarz:	Doc. Dr Ciechanowski Stanisław.
Sekretarz doroczny:	Dr Górski Ksawery.

Spis członków Towarzystwa lekarskiego krakowskiego.

a) Członkowie honorowi:

Prof. Dr Baranowski Ignacy w Warszawie.
Prof. Dr Brodowski Włodzimierz w Warszawie.
Prof. Dr Domański Stanisław w Krakowie.
Prof. Dr Eiselt Bogumił w Pradze.
Prof. Dr Gałęzowski Ksawery w Paryżu.
Prof. Dr Horbaczewski Jan w Pradze.
Prof. Dr Hoyer Ludwik w Warszawie.
Prof. Dr Jakubowski Maciej w Krakowie.
Dr Kwaśnicki August w Krakowie.
Prof. Dr Laskowski Zygmunt w Genewie.
Protomedyk Dr Merunowicz we Lwowie.
Exc. Prof. Dr Majer Józef w Krakowie.
Prof. Dr Mierzejewski Jan Lucyan w Petersburgu.
Prof. Dr Nencki Marceli w Petersburgu.
Prof. Dr Wicherkiewicz Bolesław w Krakowie.

b) Członkowie czynni:

Dr Aronsohn Samuel.
Dr Bądzyński Stanisław.
Doc. Dr Baurowicz Aleksander.
Dr Bielański Gustaw.
Dr Blatteis Jakób.
Dr Borzęcki Eugeniusz.
Doc. Dr Bossowski Aleksander.
Doc. Dr Braun Stanisław.
Dr Berggrün Alfred.
Dr Brudzewski Karol.
Prof. Dr Browicz Tadeusz.
Prof. Dr Bujwid Odo.
Dr Buszek Jan.
Dr Buzdygan Mikołaj.
Dr Cercha Maksymilian
Doc. Dr Ciechanowski Stanisław.
Dr Cholewicz Franciszek.
Prof. Dr Cybulski Napoleon.
Dr Dura Józef.
Dr Eichhorn Ferdynand.
Dr Filimowski Antoni.
Dr Filipkiewicz Stefan.
Dr Gertler Norbert.
Dr Górski Ksawery.
Dr Grażyński Edward.
Dr Gwiazdomorski Jan.
Prof. Dr Hoyer Henryk.
Dr Haim Leopold.
Dr Hirsch Herman.
Dr Jarosz Władysław.
Prof. Dr Jaworski Walery.
Prof. Dr Jordan Henryk.
Dr Jeż Walenty.
Dr Junger Jakób.
Dr Jurowicz Izydor.
Dr Kędzior Wawrzyniec.
Dr Kirschner Aron.
Weterynarz Klich Karol.
Prof. Dr Klecki Karol.
Dr Kohn Maksymilian.
Dr Komorowski Bolesław.
Dr Kopf Leon.
Prof. Dr Korczyński Edward.
Doc. Dr Korczyński Ludomił.
Prof. Dr Kostanecki Kazimierz.
Dr Koy Stanisław.
Dr Kramarzyński Karol.
Dr Krokiewicz Antoni.
Doc. Dr Kryński Leon.
Dr Krzyształowicz Franciszek.
Dr Kwiatkowski Stanisław
Dr Landau Jan.
Dr Langie Adam.
Dr Lewkowicz Ksawery.
Dr Lustgarten Ludwik.
Dr Lustig Samuel.
Prof. Dr Łazarski Józef.
Dr Łepkowski Wincenty.
Dr Maleszewski Władysław.
Dr Malinowski Gustaw.
Dr Marcisiewicz Feliks.
Dr Mączka Tomasz.
Dr Mendelsburg Henryk.
Dr Murdzeński Franciszek.
Dr Nartowski Mieczysław.
Doc. Dr Nowak Julian.
Dr Panek Kazimierz.
Prof. Dr Pareński Stanisław.
Dr Piątkowski Maryan.
Dr Piotrowski Juliusz.
Prof. Dr Pieniążek Przemysław.
Prof. Dr Ponikło Stanisław.
Doc. Dr Raczyński Jan.
Prof. Dr Reiss Władysław.
Dr Rosenblatt Emanuel.
Dr Różecki Józef.
Doc. Dr Rosner Aleksander.
Dr Rutkowski Maksymilian.
Dr Satkowski Zygmunt.
Dr Szuman Franciszek.
Dr Szwarrz Albin.
Dr Schaitter Ignacy.
Dr Schneider Ludwik.
Dr Schöngut Stefan.
Dr Sciborowski Władysław.
Dr Siedlecki Jan.
Dr Silberstein Adolf.
Dr Simon Fryderyk.
Dr Skobel Stanisław.
Dr Skrzyński Stefan.
Dr Skórczewski Bolesław.
Dr Śliwiński Michał.
Dr Słapa Wilhelm.
Dr Sokołowski Henryk.
Dr Sołtysik Mieczysław.
Dr Spira Rafał.
Doc. Dr Sroczyński Franciszek.
Dr Stępiński Bogumił.
Dr Surzycki Józef.
Dr Świątek Wincenty.
Doc. Dr Świtalski Ludwik.
Dr Szewczyk Józef.
Dr Szymkiewicz Kazimierz.
Prof. Dr Trzebicky Rudolf.
Dr Torczyński Teofil.
Dr Unsinn Henryk.
Prof. Dr Wachholz Leon.
Dr Wachtel Zygmunt.
Dr Wilkosz Aleksander.
Dr Wiszniewski Ludwik.
Dr Zanietowski Józef (sen.).
Dr Zanietowski Józef (jun.).
Prof. Dr Zarewicz Aleksander.
Dr Zoll Józef.
Prof. Dr Żuławski Józef.
Dr Żydłowicz Władysław.

c) Członkowie korespondenci.

Prof. Dr Adamkiewicz Albert we Wiedniu.
Dr Bielański Józef we Wilnie.
Dr Borucki Wincenty w Chełmnie Lub.
Dr Brühl Edward w Gleichenbergu.
Dr Butrym w Chełmnie Lub.
Dr Chrzanowski Władysław w Król. Pol.
Dr Dobrski Konrad w Warszawie.
Dr Dobrzycki Henryk w Warszawie.
Dr Florkiewicz Władysław w Warszawie.
Dr Gajkiewicz Władysław w Warszawie.
Dr Głogowski Feliks w Lublinie.
Dr Gumplowicz Maks. w Indyach.
Dr Hassewicz Stanisław w Warszawie.
Dr Heryng Teodor w Warszawie.

Dr Janiszewski w Lublinie.
Prof. Dr Jurasz Antoni w Heidelbergu.
Dr Kadler Józef w Warszawie.
Dr Kaufmann Michał w Maryenbadzie.
Dr Kluczenko Bazyli w Bukowinie.
Dr Koller Bolesław w Król. Poi.
Dr Knapczyk Józef w Boguminie.
Dr Krajewski Feliks w Hrubieszowie.
Dr Krasuski w Nowomińsku.
Dr Malcz Władysław w Warszawie.
Dr Michalski w Tomaszowie lubelskim.
Dr Mikucki Xawery na Ukrainie.
Prof. Dr Mikulicz Jan w Wrocławiu.
Dr Misiewicz Michał w Król. Pol.
Dr Munkiewicz Antoni w Radomiu.
Dr Narkiewicz Jodko na Litwie.
Dr Natanson Ludwik w Warszawie.
Dr Otto Henryk w Ołomuńcu.
Dr Papiewski Władysław w Radomiu.
Dr Pawiński Józef w Warszawie.
Prof. Dr Pląskowski Romuald w Warszawie.
Dr Portner Szymon w Warszawie.
Dr Roth Władysław w Staszowie.
Dr Rothe Adolf w Warszawie.
Dr Rutowski Klemens w Łąkcie.
Dr Sędziak Jan w Warszawie.
Dr Serafiński w Lublinie.
Dr Sieminowicz Włodzimierz w Chicago.
Dr Skibniewski Bogumił na Podolu Ros.
Dr Smiechowski Antoni w Warszawie.
Dr Smorągiewicz Kazimierz w Podgórzu.
Dr Sondermayer w Serbii.
Dr Sokołowski Alfred w Warszawie.
Dr Sterling Seweryn z Łodzi.
Dr Szadek Karol w Kijowie.
Dr Stiche Czesław w Warszawie.
Dr Tonner Wilchelm w Bośnii.
Dr Ulanowski Józef w Lublinie.
Dr Zawadzki Józef w Warszawie.

Nakładem Towarzystwa lekarskiego krakowskiego. — Kraków 1899. — Drukarnia Uniwersytetu Jagiellońskiego, pod zarządem J. Filipowskiego.